

اگر همه‌ی آدم‌های روی زمین گیاه‌خوار شوند چه اتفاقی می‌افتد؟

نتیجه بعضی تحقیقات نشان می‌دهد که اگر ما گوشت را از رژیم غذایی مان حذف کنیم، شاید بتوانیم تاحدودی سلامت خود و سیاره‌مان را حفظ کنیم اما این مساله به طور قطع به میلیون‌ها انسان آسیب خواهد زد.

به گزارش ایسکانیوز، انسان‌ها بنا به دلایل عدیده به گیاه‌خواری روی می‌آورند. برخی این کار را انجام می‌دهند که از رنج حیوانات بکاهند و برخی دیگر هم برای اینکه می‌خواهند سبک زندگی سالم‌تری داشته باشند، گیاه‌خوار می‌شوند. در عین حال برخی دیگر طرفدار پایداری هستند یا آرزو دارند که با اینکار میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای را کاهش دهند.

مهم نیست که تا چه اندازه گوشت‌خوارها، گیاه‌خوارها و وگان‌ها را انکار کنند؛ گیاه‌خواران تنها بر یک نکته پافشاری می‌کنند: حذف گوشت از رژیم غذایی، مزایای زیادی به همراه دارد. گیاه‌خواران باور دارند که هر چقدر این تغییر نگرش بیش‌تر باشد، تاثیر آن هم در مقیاس جهانی بیش‌تر خواهد بود. اما واقعیت این است که اگر همه انسان‌ها گیاه‌خوار شوند، مشکلات عدیده و جدی برای میلیون‌ها نفر، البته اگر نگوییم میلیاردها، پیش خواهد آمد.

تاثیرات ناگهانی حذف گوشت از رژیم غذایی بر محیط‌زیست

اندرو جارویس ( ) از بخش کشاورزی حاره‌ای مرکز جهانی کلمبیا در این‌باره می‌گوید: این مساله داستان دو دنیای مختلف است. در کشورهای توسعه‌یافته، رژیم گیاه‌خواری ممکن است که همه نوع مزیت زیست محیطی و بهداشتی را به همراه داشته باشد اما در کشورهای در حال توسعه بالعکس می‌تواند تاثیرات منفی را بالاخص از نظر فقر و تنگدستی زمینه‌سازی کند.

جارویس و همکارانش در مرکز مطالعاتی خود به این مساله پرداخته‌اند که اگر گوشت به ناگهان از منوی غذایی کل این سیاره رخت بربندد، آنگاه چه اتفاقی می‌تواند رخ دهد. نخستین موردی که آن‌ها مورد بررسی قرار دادند، تغییرات اقلیمی بود. آمارها نشان می‌دهد که تولید غذا عامل انتشار یک‌چهارم تا یک‌سوم گازهای گلخانه‌ای انسان‌ساز در سرتاسر دنیاست و بخش عمده این مشکل هم به صنعت دامپروری مربوط می‌شود. اما به طور کلی، اینکه انتخاب‌های غذایی ما چگونه بر تغییرات اقلیمی تاثیر می‌گذارد، به درستی شناخته نشده. در ایالات متحده آمریکا، برای مثال، یک خانواده متوسط چهار نفری بیش از دو ماشین سواری گاز گلخانه‌ای تولید می‌کند و علت آن هم مصرف گوشت است اما این یک واقعیت است که شما معمولاً در بحث‌های مربوط به گرمایش جهانی، نام ماشین‌ها را بعنوان مقصر می‌شنوید تا نام تکه‌های خوشمزه استیک گوشت را.

تیم بنتون ( ) یک متخصص امنیت غذایی از دانشگاه لیدز در این‌باره می‌گوید: اغلب مردم درباره تاثیرات غذا بر تغییرات اقلیمی چیزی نمی‌دانند. اما اگر از همین الان گوشت کم‌تری مصرف کنیم، خیلی چیزها برای بچه‌ها و نوه‌هایمان در آینده بهتر پیش خواهد رفت. مارکو اسپرینگ‌من ( ) یک محقق از مدرسه آکسفورد مارتین، بخش برنامه غذایی آینده است که تلاش کرده تا این موضوع را از نظر کیفی بهتر توضیح دهد. وی و همکارانش موفق شده‌اند مدل‌های کامپیوتری بسازند که از طریق آن‌ها می‌توان پیش‌بینی کرد که اگر همه انسان‌ها تا سال ۲۰۵۰ میلادی به سمت رژیم گیاه‌خواری بروند، دقیقاً چه اتفاقی می‌افتد. نتیجه تحقیقات آن‌ها نشان می‌دهد که اگر گوشت قرمز به

طور کامل حذف بشود، ۶۰ درصد از میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای کم می‌شود و اگر همه از رژیم غذایی وگان پیروی کنند، میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای چیزی در حدود ۷۰ درصد کاهش پیدا خواهد کرد. اسپرینگ‌من می‌گوید: وقتی که بررسی می‌کنیم چه چیزی می‌تواند هم ارزش با این میزان افت گازهای گلخانه‌ای باشد، به این نتیجه می‌رسیم که شاید معادلی پیدا نشود. اما اگر همه رژیم غذایی گیاهخواری داشته باشند، آنگاه شما تنها می‌توانید نسبت انتشار گازهای گلخانه‌ای را که با تولید گوشت در ارتباط هستند، ثابت نگه دارید در حالی که کل این سناریو آنطور هم که باید واقعی نیست اما به هر حال اهمیت انتشار گازهای گلخانه‌ای مرتبط با غذا را در آینده بصورت ملموس نشان خواهد داد.

غذا، بالاخص احشام و دام‌ها، بخش اعظم مشکل را به خود اختصاص داده‌اند چرا که در اصل ریشه‌ی انتشار گازهای گلخانه‌ای توسط آن‌ها در دو مورد تغییر کاربری زمین و تخریب تنوع‌زیستی خلاصه می‌شود. از مجموع تقریباً ۵ میلیارد هکتار زمین کشاورزی که در کل کره زمین وجود دارد، ۶۸ درصد آن توسط دام‌های اهلی و احشام مورد استفاده قرار گرفته است.

حال پرسش اینجاست که آیا ما می‌توانیم یا اصلاً می‌خواهیم که دست‌کم ۸۰ درصد از مراتعی را که پوشش علفزار یا جنگلی دارند، با تغییر رژیم غذایی خودمان احیا کنیم و از این طریق نقش موثری در جذب کربن و بالطبع آن بهبود تغییرات اقلیمی داشته باشیم؟ تبدیل مراتع پیشین به زیستگاه‌های بومی احتمالاً می‌تواند لطف بزرگی برای تنوع‌زیستی باشد و به علفخواران بزرگی مانند بوفالوها که توسط احشام از زیستگاه‌های طبیعی‌شان رانده شده‌اند، اجازه بازگشت دهد. حتی شکارچینی مانند گرگ‌ها و پلنگ‌ها هم که اغلب به جرم حمله به احشام کشته می‌شوند، از این مساله منتفع خواهند شد. باقی آن ۱۰ الی ۲۰ درصد از مراتعی هم که مورد استفاده قرار گرفته‌اند را می‌توان برای رشد بیش‌تر دانه‌های غلات استفاده کرد تا از این طریق غذای لازم برای انسان‌ها تامین شود. اما آیا همه اینها به صلاح ما خواهد بود؟ جابریس در این‌باره می‌گوید: مساله اینجاست که کار به همین راحتی هم نیست که شما گاوها و سایر احشام را از مراتع بیرون کنید و انتظار داشته باشید که به همان وضعیت جنگل‌ها و مرغزارهای اولیه برگردید.

مشاغل مرتبط با گوشت‌خواری

یک مشکل در مورد تبعیت از رژیم گیاهخواری این است که باید در نهایت فکری هم به حال افرادی کرد که در صنعت دامداری مشغول به کار هستند. پیترو الکساندر ( ) یک محقق مدل‌سازی سیستم‌های اجتماعی اکولوژیکی از دانشگاه ادینبورگ می‌گوید: من در اسکاتلند زندگی می‌کنم یعنی جایی که زمین‌های مرتفع آن بشدت انسان‌ساز است و اساس شکل‌گیری آنهم بر پایه چرای گوسفندان بوده است. اگر ما همه این گوسفندان را از مراتع‌مان برانیم، محیط‌زیست بدون تردید ظاهری متفاوت خواهد داشت و خود این کار جدای خیلی از مسائل، پتانسیل آن را دارد که بر تنوع‌زیستی تاثیر منفی بگذارد. یکی از مهم‌ترین معضلات این نوع رژیم غذایی آن است که می‌تواند منجر به تغییرات فاحش اجتماعی بالاخص برای جوامع روستایی یعنی کسانی که به طور مستقیم با این صنعت در ارتباط هستند، شود.

بن فالان ( ) یکی از محققانی است که درباره تعادل میان تقاضای غذا و تنوع‌زیستی در دانشگاه کمبریج تحقیق می‌کند. وی درباره این مشکل می‌گوید: در حال حاضر بالغ بر ۳۵ میلیارد نشخوارکننده اهلی در روی کره زمین وجود دارد، ده‌ها میلیارد جوجه نیز هر ساله برای تولید غذا پرورش داده شده و سپس کشته می‌شوند. همه این اعداد و ارقام بیانگر این واقعیت است که ما درباره مقادیر عظیمی ضرر و زیان اقتصادی صحبت می‌کنیم. مساله اینجاست که حتی بهترین طرح‌ها هم نمی‌توانند سیستم معاش جایگزینی را برای همه در اقصی نقاط دنیا پیشنهاد کنند. در حدود یک‌سوم خشکی‌های کره زمین را مرغزارهای مناطق خشک و نیمه‌خشک در برگرفته‌اند که تنها می‌توانند از دامداری حمایت کنند. به گفته‌ی دکتر فالان بدون دام، زندگی در برخی محیط‌ها عملاً برای مردم غیرممکن است. عشایری مانند اقوام مغول و بربر اگر بخواهند از این سیستم دست بردارند، جدای از خیلی مسائل هویت فرهنگی خودشان را هم از دست خواهند داد.

علاوه بر این، حتی کسانی که کل زندگی‌شان به دام هم وابسته نیست از این امر متاثر خواهند شد. در حقیقت گوشت تاریخچه، سنت و هویت فرهنگی مهمی دارد. گروه‌های متعددی در سرتاسر دنیا هستند که بعنوان کادوی عروسی یا حتی مهمانی شام به مهمانان غذای گوشتی می‌دهند. دکتر فالان در ادامه می‌افزاید: تاثیر فرهنگی حذف کامل گوشت خیلی زیاد است و درست به همین دلیل هم هست که تلاش‌ها برای حذف این ماده غذایی در عمل با مشکل برخورد کرده و غیرممکن است.

تاثیرات بهداشتی

اثر این رژیم غذایی بر سلامت نیز هنوز پیچیده است. مدل کامپیوتری اسپرینگ من نشان می‌دهد که اگر همه انسان‌ها تا سال ۲۰۵۰ گیاهخوار شوند، مرگ و میر هم در سطح جهان بین ۶ تا ۱۰ درصد کاهش خواهد داشت و این مساله به دلیل کاهش بیماری‌های قلبی و عروقی، دیابت، سکته و برخی از انواع سرطان‌ها است. اما یک مساله همچنان به قوت خود باقی است، فرآورده‌های حیوانی به ازای هر کالری، مواد مغذی بیش‌تری دارند لذا حتی اگر می‌خواهید که گیاهخوار شوید، باید اطمینان حاصل کنید که جایگزین‌های مهم را می‌توانید به بدن خود برسانید. این مساله از آن جهت اهمیت دارد که یادمان نرود، حدوداً بالغ بر ۲ میلیارد انسان در کل دنیا با مشکل تغذیه نادرست دست به گریبان هستند. مساله اینجاست که اگر همه دنیا به سمت رژیم غذایی گیاهخواری برود، آنگاه یک بحران جدی سلامت مردم را بالاخص در کشورهای در حال توسعه، تهدید خواهد کرد چرا که در اینصورت این سوال پیش می‌آید که مواد مغذی کوچک که عبارتند از آهن، کبالت، کرومیوم، مس، ید، منگنز، سلنیوم، روی و مولیبدن دقیقاً قرار است که از کجا تامین شوند؟

کارشناسان در مورد گیاهخواری تعابیری جالب دارند، بعنوان مثال دکتر جارویس می‌گوید: در اصل تغییر در رژیم غذایی چیزی است که کم‌تر به آن توجه می‌شود در حالی که اصل مساله نه گیاهخواری نه گوشتخواری صرف است، ما حتی با کم کردن مصرف گوشت هم می‌توانیم شاهد تاثیرات ملموس نه‌تنها بر سلامت بلکه حتی بر محیط‌زیست باشیم. و این موردی است که دکتر اسپرینگ من هم بر آن تاکید می‌کند: تغییرات مشخص بر سیستم غذایی ما را تشویق می‌کند که تصمیمات غذایی محیط‌زیست دوست‌تر و سالم‌تر بگیریم. در واقع اگر قیمت گوشت گران‌تر بشود و قیمت سبزی و میوه‌جات کاهش پیدا کند ما به شکل ناخودآگاه به سمت رژیم غذایی مطلوب میل خواهیم کرد.

منبع: دیجی کالا